

NACIONALINIS MOKINIŲ Č. KUDABOS GEOGRAFIJOS KONKURASAS

KONKURSO NUOSTATAI

1. BENDROJI DALIS

- 1.1. Konkursą globoja Lietuvos geografų draugija (LGD) ir Vilniaus universiteto Geomokslų institutas.
- 1.2. Konkursą organizuoja LGD valdybos patvirtintas organizavimo komitetas, kurį sudaro mokslininkai, aukštųjų mokyklų dėstytojai ir geografijos mokytojai.
- 1.3. Konkurso tikslai:
  - skleisti žymaus geografo prof. Česlovo Kudabos idėjas ir populiarinti jo nuveiktus darbus;
  - Ugdyti mokinių mokslinį kritinį mąstymą bei kūrybiškumą;
  - Skatinti mokinių domėjimąsi geografijos mokslu, sudaryti galimybę mokiniams pasitikrinti žinias ir gebėjimus bei įsivertinti savo geografinį išprusimą.

2. KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA

- 2.1. Konkursas organizuojamas kiekvienų metų pavasarį (kovo mėnesio pabaigoje arba balandžio mėnesio pradžioje) **Vilniaus universiteto Geomokslų institute, M. K. Čiurlionio g. 21/27, Vilniuje**). Konkurso data ir programa kiekvienais metais tikslinama ir skelbiama Lietuvos geografų draugijos svetainėje www.lgd.lt.
- 2.2. Dalyvių registracija vyksta elektroniniu būdu, LGD interneto svetainėje www.lgd.lt, 30 kalendorinių dienų (registracija baigiasi, likus 20 dienų iki konkurso).
- 2.3. Dalyvius į konkursą registruoja mokytojas. Mokytojas prieš registruodamas dalyvį turi gauti raštišką sutikimą naudoti dalyvio asmens duomenis (vardas, pavardė, klasė, mokykla, asmens fotonuotrauka). Jei dalyvis registracijos dieną yra jaunesnis nei 14 metų, reikalingas raštiškas dalyvio tėvų ar globėjų sutikimas.
Mokytojas yra atsakingas už mokinių raštiškų sutikimų surinkimą ir jų saugojimą.
- 2.4. Konkurso dalyvių asmens duomenys yra tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų apsaugos teisės aktais ir Lietuvos geografų draugijos privatumo politikoje apibrėžta tvarka. Registracijų metu surinkti asmens duomenys (mokinio vardas, pavardė, klasė, mokykla, fotonuotrauka, mokytojo vardas, pavardė, el. paštas) yra naudojami konkurso organizatorių komunikacijai konkurso klausimais. Viešai skelbiami kiekvienos klasės (grupės) 10 pirmųjų vietų. Viešai gali būti skelbiamos bendros konkurso dalyvių, srauto nuotraukos. Apie kitus rezultatus informacija išsiunčiama elektroniniu paštu į mokyklas, dalyvius ruošusiems geografijos mokytojams.
- 2.5. Mokinių užduočių sąsiuviniai sudaromi atskiroms klasėms: 6 klasė; 7 klasė; 8 klasė; 9 (I) klasė; 10 (II) klasė. Išimtis, 11-12 (III-IV) klasės sudaro vieną grupę.
- 2.6. Užduotys rengiamos ir atliekamos lietuvių kalba.
- 2.7. Mokyklą konkurse gali atstovauti tiek mokinių, kiek srautų (klasių) mokosi geografijos:
  - 2.7.1. Progimnazija, kurioje geografijos mokoma 6, 7 ir 8 klasėje, iš viso gali atstovauti trys mokiniai, nepriklausomai nuo srauto. Pvz.: į konkursą gali važiuoti trys šeštokai arba du aštuntokai ir vienas septintokas.
  - 2.7.2. Ilgąją gimnaziją, kurioje geografijos mokoma nuo 6 iki 12 klasės, iš viso gali atstovauti septyni mokiniai: trys iš progimnazinių klasių (pavyzdys 2.7.1 poskyryje) ir keturi mokiniai iš gimnazinių klasių (9 (I) – 12 (IV)), nepriklausomai nuo srauto. Pvz.: į konkursą gali važiuoti du devintokai ir du dešimtokai.
  - 2.7.3. Trumpąją gimnaziją, kurioje geografijos mokoma nuo 9 (I) iki 12 (IV) klasės, iš viso gali atstovauti keturi mokiniai, nepriklausomai nuo srauto. Pvz.: į konkursą gali važiuoti trys dešimtokai ir devintokas.

2.7.4. **Išimtis:** mokytojas gali registruoti daugiau paskutinių klasių 11 (III) ar 12 (IV) mokinių nei leistina 2.7.1 – 2.7.3 punktuose. t.y. aukščiau išvardinti apribojimai registruojamam paskutinių klasių mokinių skaičiui negalioja.

2.7.5. Jeigu užregistruotas mokinys negali dalyvauti konkurse, jo keisti kitu negalima.

2.7.6. Daugiau mokinių nei numatyta 2.7.1 - 2.7.3 punktuose nebus leidžiama registruoti.

2.8. Dalyviai į konkurso vietą (2.1 punktą) atvyksta savo lėšomis ir savo atsakomybe arba prižiūrimi tėvų, globėjų, mokytojų. Dalyviai rūpinasi atvykimo ir parvykimo namo būdais, savo saugumu, maitinimusi ir kt..

2.9. Dalyvavimas konkurse yra mokamas. Dalyvio mokestis tikslinamas kiekvienų metų kvietime į konkursą. Dalyvio mokestis renkamas atvykus į konkursą. Surenkamos lėšos yra naudojamos kitų metų užduočių knygelių rengimui ir spausdinimui bei konkurso laureatų dovanoms.

3. UŽDUOČIŲ POBŪDIS

3.1. Užduotys rengiamos lietuvių kalba, atsižvelgiant į pagrindinio ir vidurinio ugdymo bei geografijos valstybinio egzamino programas. Pagrindinės užduočių temos pagal klases:

6 klasei. Orientavimasis vietovėje, erdvėje ir žemėlapyje. Žemės visatos erdvėje. Žemės kilmė ir sandara. Žemės vandenys. Žemės paviršiaus formos. Atmosfera, orai ir klimatas. Pasaulio politinis žemėlapis. Lietuvos pažinimas. Lietuvos kraštovaizdžiai. Lietuvos vidaus vandenys.

7 klasei. Orientavimasis erdvėje. Europos politinis žemėlapis ir gyventojai. Europos gamtos ypatumai. Ekonominės veiklos Europoje. Gamtos jėgos ir jų padariniai. Valstybių ekonominės galios skirtumai, globalizacija, darnusis vystymasis.

8 klasei. Orientavimasis kartografiniuose šaltiniuose. Pasaulio klimatas. Geografinės zonos ir jų aplinkos ūkinis naudojimas. Valstybių ir regionų apžvalga: JAV, Kinijos, Australijos ir Indijos gamtiniai ir visuomeniniai ypatumai.

9 klasei. Darnus vystymasis. Pasaulio politinis žemėlapis ir valstybių ekonominės galios skirtumai. Europos Sąjunga ir regionai. Lietuvos ir pasaulio gyventojai. Migracija. Urbanizacija Lietuvoje ir pasaulyje. Gamtos išteklių ir darnus jų naudojimas.

10 klasei. Kartografinė vizualizacija ir komunikacija. Ekonomikos struktūra. Žemės ūkio poveikis gamtai ir technologijos. Tarptautinės bendrovės. Globalizacija ir pasaulio prekyba. Jūrų ir oro transportas. Klimato kaita.

11 klasei. Vidinės Žemės jėgos. Išorinės jėgos. Sausumos reljefas. Atmosfera. Vandenyno procesai. Geografinis zoniškumas ir dirvožemis. Darnaus vystymosi tikslai.

12 klasei. Besikeičianti pasaulio ekonomika. Globalus pasaulis. Išteklių ir darnus jų valdymas. Klimato kaita.

3.2. Konkurse vertinami šie mokinių gebėjimai:

a) žinios ir supratimas:

- atskirų geografijos sričių sąvokų ir terminų žinojimas;
- svarbiausių geografinių objektų ir faktų žinojimas;
- geografinių dėsningumų, procesų ir reiškinių supratimas;
- objektų geografinės padėties apibūdinimas;

b) žinių taikymas, analizė bei vertinimas:

- matavimų, skaičiavimų atlikimas;
- diagramų, schemų, kreivių sudarymas ir skaitymas;
- geografinių objektų, reiškinių ir procesų analizavimas, jų žymėjimas žemėlapiuose ir kartoschemose, įvairios informacijos skaitymas;

c) problemų sprendimas:

- geografinės informacijos analizė, lyginimas ir vertinimas;
- kartoschemų ir žemėlapių analizė, lyginimas ir vertinimas.

4. DARBŲ VERTINIMO TVARKA

4.1. Konkurso organizavimo komitetas kasmet sudaro bei tvirtina užduočių rengimo ir vertinimo komisiją. Vieną darbą vertina ne mažiau kaip du komisijos nariai pagal vertinimo komisijos patvirtintą sistemą.

4.2. Vertinimo komisija, darbus įvertina ne vėliau kaip per 25 darbo dienas, skaičiuojant nuo konkurso dienos.

4.4. Atsižvelgiant į etikos normas viešoje erdvėje skelbiami kiekvienos klasės (grupės) 10 pirmųjų vietų. Apie kitus rezultatus informacija išsiunčiama elektroniniu paštu į mokyklas, dalyvius ruošusiems geografijos mokytojams.

4.3. Konkurso dalyvių rezultatai (žr. 4.3 sk.) skelbiami ne vėliau, kaip gegužės 25 d. Lietuvos geografų draugijos svetainėje www.lgd.lt.

5. APDOVANOJIMAI

5.1. Kiekvienos klasės (6-12 klasių) prizinių vietų laimėtojai apdovanojami nugalėtojų diplomais.